

# Hemþirelikte Geçiþ öku Ölçeði

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hemþirelikte Geçiþ öku Ölçeði*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22936>

## Özet

Ölçek Geliştirme çalışması olarak tasarlanan **Hemşirelikte Geçiş Ökoku Ölçeği (HGÖ)**, hemşirelik mesleğine yeni başlayan bireylerin veya hemşirelik eğitiminden klinik uygulamaya geçen öğrencilerin deneyimlediği psikolojik ve duygusal zorlukları, yani "geçiş ökoku" ölçmek amacıyla 2021 yılında geliştirilmiştir. Bu ölçek, özellikle yeni mezun hemşirelerin işyeri ortamına adaptasyon süreçlerinde yaşadıkları stresi, belirsizliği ve hayal kırıklığına nesnel bir şekilde değerlendirmeyi hedefler. Ölçeğin geliştirilmesi, **Türkçe literatürdeki** bu alandaki eksikliği gidermeye yönelik önemli bir adımdır.

Ölçek, Merve Tarhan ve Ayşe Yıldırım tarafından geliştirilmiş olup, yapının çok boyutlu doşasıyla yakalamak üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin temel amacı, hemşirelik yöneticilerine ve eğitimcilere, geçiş ökoku yaşayan bireyleri erken tespit etme ve bu süreci destekleyici müdahaleler geliştirme konusunda bilimsel bir araç sağlamaktır.

## Anahtar Kelimeler

Hemşirelik, Geçiş Ökoku, Ölçek Geliştirme, Adaptasyon, Yeni Mezun Hemşire, Psikometrik Özellikler, Stres.

## Yazarlar

Merve TARHAN, Ayşe YILDIRIM.

## Amaç

Hemşirelikte Geçiş Ökoku Ölçeği'nin temel amacı, hemşirelerin mesleki rollerine geçiş süreçlerinde yaşadıkları **stres**, **uyum sorunları** ve **duygusal tepkileri** sistematik olarak ölçmektir. Bu geçiş süreci, akademik ortamdan klinik pratiğe veya bir işyerinden diğesine geçiği kapsayabilir. Bu tür geçişler, literatürde sıklıkla yüksek düzeyde kaygı ve mesleki tatminsizlik ile ilişkilendirilmektedir.

Ölçek, hemşirelik araştırmalarında ve klinik uygulamalarda kullanılmak üzere, geçiş ökoku derecesini ve boyutlarını belirleyen geçerli ve güvenilir bir araç sunmayı amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, hemşirelik eğitim programlarını ve oryantasyon süreçlerinin, bu ökoku azaltacak şekilde yeniden yapılandırılmasına rehberlik edebilir.

## Yapı

Ölçeğin ölçtüğü temel psikolojik yapı, **Hemşirelikte Geçiş Ökoku** kavramıdır. Bu yapı, genellikle yeni hemşirelerin idealize edilmiş akademik bilgi ile karmaşık ve zorlu gerçek klinik ortam arasındaki farkları deneyimlemesi sonucu ortaya çıkan kognitif, duygusal ve davranışsal bir tepki

setini ifade eder. Geçi? ?oku, literatürde s?kl?kla **Reality Shock (Gerçeklik ?oku)** ile benzerlik gösterse de, bu ölçek hem?ireli?in spesifik zorluklar?na odaklanarak daha dar ve özelle?mi? bir alan? kapsar.

Geçi? ?oku yap?s?, genellikle **belirsizlik, rol karma?as?, yetersizlik hissi, izolasyon ve yüksek i? yükü stresi** gibi alt boyutlar? içerecek ?ekilde teorize edilmi?tir. Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, bu alt boyutlar?n ampirik olarak do?rulanmas? ve her bir boyutun ?iddetinin ölçülmesi hedeflenmi?tir.

## Geçerlik

Ölçe?in Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten hem?irelikte geçi? ?oku yap?s?n? ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla detayl? olarak gerçekleştirilmi?tir. Orijinal çal??mada (Tarhan & Y?ld?r?m, 2021), yap? geçerli?i kapsam?nda, öncelikle uzman görüşleri al?narak **içerik geçerli?i** sa?lanm??tır.

Daha sonra, istatistiksel yöntemlerle **yap? geçerli?i** incelenmi?tir. Bu süreçte, ke?fedici ve do?rulay?c? faktör analizleri (Exploratory and Confirmatory Factor Analysis) kullan?larak maddelerin teorik yap?yla uyumu test edilmi?tir. Çal??man?n sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? destekleyen güçlü geçerlik kan?tlar? sundu?unu göstermi?tir.

## Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in tutarl? ve kararl? ölçümler yapma yetene?ini ifade eder. Hem?irelikte Geçi? ?oku Ölçe?i'nin güvenilirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?erleri üzerinden raporlanm??tır. Orijinal çal??mada, ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde iç tutarl?l?a sahip oldu?u belirlenmi?tir (genellikle .80 ve üzeri de?erler beklenir).

Buna ek olarak, ölçe?in alt boyutlar?n?n da kabul edilebilir düzeyde tutarl?l?k gösterdi?i ve test-tekrar test güvenilirli?i çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktadır. Bu psikometrik özellikler, HG?Ö'nün hem akademik ara?t?rmalarda hem de klinik de?erlendirmelerde güvenle kullan?labilece?ini desteklemektedir.

## Faktör Analizi

Hem?irelikte Geçi? ?oku Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde, yap?sal bütünlü?ünü belirlemek amac?yla Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??tır. İlk a?amada **Ke?fedici Faktör Analizi (KFA)** uygulanarak, maddelerin temel yap?y? oluşturan gruplara ayr?lmas? sa?lanm??tır. Bu analiz, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve her bir boyutun hangi maddeleri içerdi?ini ortaya koymu?tur.

KFA'y? takiben, ölçek yap?s?n?n farklı bir örnekleme do?rulanmas? amac?yla **Do?rulay?c?**

**Faktör Analizi (DFA)** gerçekteştirilmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin belirlenen faktör yapısının iyi uyum indekslerine (örneğin, RMSEA, CFI, TLI) sahip olduğunu ve böylece ölçeğin çok boyutlu yapısının ampirik olarak doğrulandığını göstermiştir. Bu analizler, ölçeğin hemşirelikte geçiş ökunun karmaşık doğasını yansıtan sağlam bir yapıya sahip olduğunu kanıtlamıştır.

## Ölçme Aracı

**Test Türü:** Geliştirme Ölçeği (Özgün Ölçek)

**Format:** Genellikle 4'lü veya 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmaktadır (Orijinal makalede belirtilmiştir).

**Mevcut Diller:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Hemşireler, Hemşirelik Öğrencileri

**Yaş Grubu:** Yetişkin (Özellikle yeni mezunlar ve klinik pratiğe başlayan gençler)

**Popülasyon Detayları:** Klinik ortamlarda çalışan veya mesleki eğitime yeni başlayan hemşireler ve hemşirelik öğrencileri.

**Test Metodolojisi:** Öz bildirimli, kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanabilir. Bireylerin kendi geçiş ökunu deneyimlerini değerlendirmeleri istenir.

## Anahtar Kelimeler

Hemşirelikte Geçiş Ökoku, Yeni Mezun, Sağlık Bilimleri, Psikometri, Ölçek, Klinik Uyum.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tanımlayıcıları:** Orijinal makalede mevcut olabilir ancak burada sağlanmamıştır.

**Bağlantı Kurulu E-posta Adresleri:** Orijinal makale detaylarında mevcuttur.

**Yayın Adresi:** Sorumlu yazarın e-posta adresi üzerinden iletişime kurulabilir.

## İzinler, Ücret ve Test Yılı

**Test Yılı:** 2021

**İzinler ve Ücret:** Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için izinler genellikle sorumlu yazar Merve TARHAN (bilgi@mervetarhan.com) ile iletişime geçilerek alınmalıdır. Ölçeğin kullanımıyla ilgili herhangi bir ücretlendirme olup olmadığı, yazardan teyit edilmelidir.

Orijinal makale, *Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi*'nde açık erişim olarak yayımlanmıştır ve araştırma amaçlı kullanımı için erişilebilir durumdadır.

## Kaynaklar

Tarhan, M., ve Yıldırım, A. (2021). Bir Ölçek Geliştirme Çalışması: Hemşirelikte Geçiş Soku Ölçeği. *Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi*, 3(1), 7-14. DOI: <https://doi.org/10.48071/sbuhemsirelik.818123>

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ulaşılabilir: [dergipark.org.tr](http://dergipark.org.tr)

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [bir-olcek-gelistirme-calismasi-hemsirelikte-gecis-soku-olcegi-toad.pdf](http://dergipark.org.tr/bir-olcek-gelistirme-calismasi-hemsirelikte-gecis-soku-olcegi-toad.pdf)

## Hemşirelikte Geçiş Soku Ölçeği Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Hemşirelikte Geçiş Soku Ölçeği'nin orijinal maddeleri bu kaynakta doğrudan sağlanmamıştır. Ölçek maddelerinin tamamına ve derecelendirme formatına, Tarhan ve Yıldırım (2021) tarafından yayımlanan "Bir Ölçek Geliştirme Çalışması: Hemşirelikte Geçiş Soku Ölçeği" başlıklı akademik makale metninden erişilmesi gerekmektedir. Kullanıcılar, maddeleri ve uygulama talimatlarını öğrenmek için yukarıda belirtilen referanslara başvurmalıdır.